

Број: 1-02-3491-568/11-38

Датум: 29.11.2011.

Београд

На основу чл. 8. став 1. тачка 2), 22, 60, 62. ст. 1-3. и 63. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), члана 12. став 1. тачка 2) и 28. Статута Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 59/10), Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 59/11), у поступку анализе велепродајног тржишта широкопојасног приступа и одређивања оператора са значајном тржишном снагом, као и одређивања обавеза оператору са значајном тржишном снагом,

директор Републичке агенције за електронске комуникације доноси

РЕШЕЊЕ

- I. Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. из Београда, Таковска 2, одређује се за оператора са значајном тржишном снагом на велепродајном тржишту широкопојасног приступа.
- II. Оператору из става I. диспозитива овог решења одређују се следеће обавезе:
  - 1) објављивања одређених података у форми стандардне понуде;
  - 2) недискриминаторног поступања;
  - 3) рачуноводственог раздавања;
  - 4) омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава;
  - 5) контроле цена и примене трошковног рачуноводства.
- III. Обавезе и начин спровођења истих утврђени су документом Републичке агенције за електронске комуникације „Извештај о анализи велепродајног тржишта широкопојасног приступа“, август/новембар 2011. године, који је у целости саставни део овог решења.
- IV. Оператор из става I. диспозитива овог решења је у обавези да, у року од 60 дана од дана пријема захтева Републичке агенције за електронске комуникације, сачини и објави нову стандардну понуду у складу са општим актом Републичке агенције за електронске комуникације.
- V. Ово решење је коначно и објавиће се на Интернет страници Републичке агенције за електронске комуникације.

O б р а з л о ж е њ е

Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција) је по службеној дужности, сагласно одредби чл. 60. и 145. став 2. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10, у даљем тексту: Закон), извршила анализу, између осталог, велепродајног тржишта широкопојасног приступа и о томе сачинила „Извештај о анализи велепродајног тржишта широкопојасног приступа“, август/новембар 2011. године (у даљем тексту: Извештај о анализи релевантног тржишта), који је у целости саставни део овог решења.

Велепродајно тржиште широкопојасног приступа, утврђено је као релевантно тржиште подложно претходној регулацији Одлуком о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 59/11), коју је донео Управни одбор Агенције.

Агенција је приликом анализе релевантних тржишта (у даљем тексту: анализа) водила рачуна о примени Препоруке Комисије (Е3) број 2007/879/ЕС од 17.12.2007. године о релевантним тржиштима на подручју електронских комуникација која су подложна претходној регулацији, као и Смерницама Комисије (Е3) број 2002/C 165/03 од 11.07.2002. године о анализи тржишта и утврђивању значајне тржишне снаге на основу регулаторног оквира за електронске комуникације

Приликом анализе коришћени су подаци које је Агенција прикупила путем упитника за велепродајно тржиште широкопојасног приступа и годишњих извештаја за пружаоце Интернет услуга.Период на који се анализа односи обухвата 2007, 2008. и 2009. годину и првих шест месеци 2010. године.

Агенција је поступак анализе спровела у циљу оцене степена конкурентности на одређеном релевантном тржишту, сходно члану 59. став 1. Закона, односно у циљу процене да ли постоје оператори са значајном тржишном снагом на одређеном релевантном тржишту.

У поступку анализе дефинисано је релевантно тржиште у производној и географској димензији, анализирани су критеријуми за утврђивање значајне тржишне снаге, а по окончању тог поступка одређено је Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. из Београда, Таковска 2 (у даљем тексту: „Телеком Србија“ а.д.) као оператор са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС). Оператору са ЗТС су одређене обавезе на основу постојећег стања тржишне конкуренције и идентификованих потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције са којим се суочавају оператори на велепродајном тржишту широкопојасног приступа.

У производној димензији релевантно тржиште је велепродајно тржиште широкопојасног приступа, које обухвата услуге ADSL приступа путем бакарне парице, које „Телеком Србија“ а.д. пружа за сопствене потребе као и *bitstream* ADSL услугу путем бакарне парице, при чему се као тачке преузимања саобраћаја између оператора који пружа услугу и оператора који користи услугу подразумевају: тачка приступа на IP нивоу, тачка приступа на *Ethernet* нивоу и тачка приступа на DSLAM-у, што је детаљно описано у поглављу 3 Извештаја о анализи релевантног тржишта.

Географска димензија велепродајног тржишта широкопојасног приступа је територија Републике Србије.

На основу критеријума за утврђивање појединачне значајне тржишне снаге који су дефинисани одредбом члана 61. Закона, а детаљно описаны у поглављу 4 Извештаја о анализи релевантног тржишта, Агенција је утврдила да на посматраном релевантном тржишту не постоји ефикасна конкуренција, односно да „Телеком Србија“ а.д. поседује значајну тржишну снагу. У посматраном периоду тржишно учешће „Телеком Србија“ а.д. на велепродајном тржишту широкопојасног приступа је стабилно и износи приближно 90% и не очекује се да ће се значајније променити у периоду до следеће анализе. Поред тога „Телеком Србија“ а.д. на релевантном тржишту остварује значајне предности у односу на конкуренцију по основу инфраструктуре коју је тешко реплицирати и технолошких предности, будући да поседује јавну комуникациону мрежу којом покрива готово читаву територију Републике Србије, а значајну предност „Телеком Србија“ а.д., такође остварује у односу на конкуренцију и по основу економије обима и економије опсега, јер је присутан на свим релевантним тржиштима у сектору електронских комуникација и то са високим тржишним учешћем.

На основу члана 63. Закона, уз уважавање постојећих и потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције које су детаљно описане у поглављу 5 Извештаја о анализи релевантног тржишта, Агенција је „Телеком Србија“ а.д. као оператору са ЗТС утврдила обавезе из става II. диспозитива овог решења, на начин који је детаљно образложен у поглављу 6 Извештаја о анализи релевантног тржишта, који је у целости саставни део овог решења. Обавезе се уводе са циљем да се на најбољи начин отклоне потенцијалне препреке развоју конкуренције, омогући развој релевантног тржишта и конкуренције и заштите интереси крајњих корисника.

Приликом одређивања обавеза оператору са ЗТС Агенција је водила рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима, подстицању даљих улагања и могућности за повраћај улагања по разумној стопи с обзиром на ризике.

Агенција је „Телеком Србија“ а.д. као оператору са ЗТС одредила следеће обавезе: објављивања одређених података у форми стандардне понуде, недискриминаторног поступања, рачуноводственог раздавања, омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава, као и обавезу контроле цена и примене трошковног рачуноводства.

„Телеком Србија“ а.д. је дужан да утврђене обавезе и начин спровођења истих извршава под условима и у роковима утврђеним у Извештају о анализи релевантног тржишта, па је одлучено као у ставу III. диспозитива овог решења.

Такође, „Телеком Србија“ а.д. је у обавези да, у року од 60 дана од дана пријема захтева Агенције, сачини и објави нову стандардну понуду у складу са општим актом Агенције који ближе прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда, те је одлучено као у ставу IV. диспозитива овог решења.

Поступајући сагласно одредбама чл. 34-36. Закона, Агенција је у периоду од 21.04.2011. године до 23.06.2011. године спровела поступак јавних консултација ради прибављања мишљења стручне и шире јавности на нацрте више аката везаних за анализу релевантних тржишта, и то: Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији, Извештаја о анализи релевантних тржишта и решења о одређивању оператора са ЗТС. Агенција је након тога, извршила анализу пристиглих мишљења, примедба и предлога на наведене акте, уважила основане сугестије и примедбе.

Даље, Агенција је у поступку који претходи доношењу одговарајућег решења, „Телеком Србија“ а.д. предпочила чињенице и околности које су од значаја за одлучивање у овој управној ствари и истом омогућила да у остављеном року од 30 дана, достави документацију или друге доказе за које сматра да су релевантни за одлучивање, а сагласно одредбама члана 22. став 3. Закона и члана 9. Закона о општем правном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10).

У поступку одлучивања Агенција је у целости ценила Изјашњење „Телеком Србија“ а.д. број 314667/6, од 13.10.2011. године, у погледу Обавештења у вези одређивања оператора са значајном тржишном снагом на велепродајном тржишту широкопојасног приступа, размотрila изнете примедбе и сугестије и поводом истих заузела став који је дат у документу Прилог 1 - Примедбе дате у поступку изјашњења на Обавештење у вези одређивања оператора са значајном тржишном снагом на велепродајном тржишту широкопојасног приступа са захтевом за изјашњење и одговори Републичке агенције за електронске комуникације на наведене примедбе, а који је саставни део Извештаја о анализи релевантног тржишта, односно овог решења, на основу чега је донета одлука као у диспозитиву.

Ово решење је коначно сагласно члану 22. став 4. Закона.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом, у року од 30 дана од дана његовог достављања.

Прилог:

-Извештај о анализи велепродајног
тржишта широкопојасног приступа

Достављено:

-Предузећу за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д.